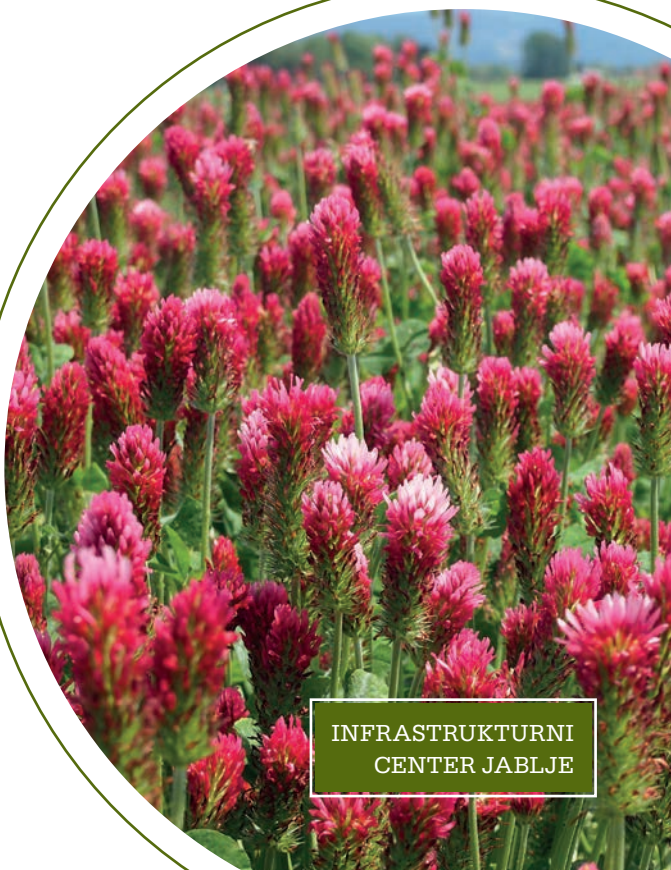

SLOVENSKE LOKALNE SORTE ŽIT, TRAV IN DETELJ

INFRASTRUKTURNI
CENTER JABLJE

Infrastrukturni center Jablje (IC Jablje) je ena izmed štirih enot Oddelka za infrastrukturo, raziskave in prenos znanja na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Znotraj IC Jablje delujeta Center za prenos tehnologij in Center za raziskave in poskusništvo, ki podpirata znanstveno-raziskovalno delo, prenos znanja ter uvajanje sodobnih tehnologij v kmetijsko prakso.

Center za prenos tehnologij izvaja dejavnosti na površinah, ki so usmerjene v vzgojo različnih vzgojnih stopenj raznovrstnih poljščin, krmnih rastlin, vrtnin in krompirja. Ključne naloge:

- pridelava in prodaja semena slovenskih sort žit, trav, detelj in krompirja ter visokokakovostnih krušnih in krmnih žit,
- strokovna in tehnična podpora raziskovalnim oddelkom inštituta ter zunanjim inštitucijam,
- prenos novih znanstvenih spoznanj v prakso s poudarkom na trajnostnem kmetovanju in inovativnih tehnologijah,
- svetovanje kmetovalcem na področju rastlinske pridelave in semenarske dejavnosti,
- organizacija strokovnih dogodkov, namenjenih izmenjavi znanja in predstavitvi dosežkov.

Center za raziskave in poskusništvo upravlja z raziskovalnimi površinami, namenjenimi poskusništvu in podpori žlahtniteljske dejavnosti. Ključne naloge:

- preskušanje v okviru strokovnih nalog s področja varstva rastlin, registracije sort in semenarstva, vključno z opisno sortno listo ter Mednarodnim trajnim poskusom z organskim dušikom (IOSDV),
- podpora različnim Javnim službam, ohranjanje in testiranje novih in avtohtonih sort,
- sodelovanje pri žlahtnjenju novih, prilagojenih sort,
- implementacija sodobnih tehnologij v kmetijsko pridelavo, vključno z digitalizacijo in preciznim kmetijstvom,

- organizacija strokovnih predstavitev (npr. dnevov odprtih vrat), izobraževanj in usposabljanj za kmete, kmetijske svetovalce, študente, dijakе in širšo javnost.

MNOGOCVETNA LJULJKA

(*Lolium multiflorum* Lam.)

KPC Laška

Slovenska tetraploidna sorta. Rastline so srednje visoke, z velikimi, širokimi zelenimi listi. Zelo dobro je odporna na bolezni in dobro odporna na peganje. Za prvo košnjo je primerna od druge polovice aprila dalje, odvisno od vremenskih razmer. Pridelki so veliki, z visoko vsebnostjo surovih beljakovin. Primerna je za svežo krmo ali za siliranje.

KIS Draga

Slovenska sorta z izvorom iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Ta diploidna sorta je nižje polpokončne rasti, s srednje dolgimi, ozkimi svetlo zelenimi listi. Dobro prezimi, je srednje odporna na peganje in bolezni. Primerna za košno-pašno rabo. Pridelki sena so veliki. Lahko jo sejemo tudi v dve- do triletnih mešanicah.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Mnogocvetna ljuljka	KPC Laška (4n), KIS Draga (2n)	50 kg (4n), 45 kg (2n)	od marca do oktobra

NAVADNI OVES

(*Avena sativa* L.)

Noni

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Oves	Noni	140 do 180 kg	od februarja do sredine marca

Slovenska sorta jarega ovsa. Rastline so visoke, zrnje je srednje veliko, svetlo oker barve. Dozoreva srednje pozno. Odporna je na bolezni in peganje. Vsebnost surovih beljakovin je visoka, pridelki so zelo dobri.

INKARNATKA

(*Trifolium incarnatum* L.)

Inkara

Sorta Inkara izvira iz predalpskega območja Slovenije. Je enoletna prezimna detelja, srednje visoka do visoka rastlina z velikimi temno zelenimi listi. Cveti v drugi polovici aprila in v prvi polovici maja. Dobro je odporna na nizke temperature, peganje in bolezni. Za spravilo je primerna konec aprila in v začetku maja. Po košnji se ne obrašča, zato je možna le ena košnja. Pridelki so zelo veliki, s srednjo do veliko vsebnostjo surovih beljakovin. Uporablja se za svežo krmo, odlična je tudi za pridelovanje v mešanicah z mnogocvetno ljujko in v drugih enoletnih prezimnih dasevkih.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Inkarnatka	Inkara	25 do 30 kg	od julija do septembra

KRMNA OGRŠČICA

(*Brassica napus* L. (partim))

Starška

Sorta, vzgojena iz slovenskih populacij. Enoletna prezimna krmna rastlina z visokim, pokončnim in močnim stebлом. Listje na srednje dolgih pecljih je zeleno z voščenim poprhom, spodnja stran listov je malo svetlejša. Cvetovi so svetlo rumeni. Odporna je na poleganje in na mraz. Ima veliko regeneracijsko sposobnost, pridelek zelene krme je dober. Uporabljamo jo lahko kot strniščni neprezimni krmni dosevek, prezimni krmni posevek ali za podor.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Krmna ogrščica	Starška	8 do 12 kg za krmo, 12 do 18 kg za podor	od julija do začetka septembra

AJDA

(*Fagopyrum esculentum* Moench)

Čebelica

Slovenska sorta ajde. Rastlina je srednje visoka z rdečkastimi stebli. Cvetni popki so v začetku cvetenja rahlo rožnati, v polnem cvetenju so cvetovi majhni in beli, zelo privabljajo čebele. Zrnje dozoreva postopoma, je srednje debelo, sivorjavo do temno rjavo. Žanjemo jo septembra in v prvi polovici oktobra, odvisno od časa setve. Zrnje je potrebno posušiti. Pridelki so dobri. Odlična je za kašo in moko. Ajda Čebelica je primerna za pridelavo kot glavni posevek ali kot strniščni dosevek. Za rast ji bolj ustrezajo rahlo sušna poletja.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Ajda	Čebelica	60 do 100 kg	od maja do julija

PROSO

(*Panicum miliaceum* L.)

Sonček

Slovenska sorta prosa z izvorom z Gorenjske. Rastlina je svetlejšje zelene barve, srednje visoka, odporna na poleganje, lat je dolg in upognjen. Zrnje je svetlo rjavo do rumenorjavo, srednje debeline in dozoreva neenakomerno. Primerna je za kašo, lahko tudi za prehrano živali. Proso Sonček pridelujemo kot glavni posevek ali kot strniščni dosevek. Zelo dobro prenaša suha poletja. Žanjemo jo konec avgusta in septembra.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Proso	Sonček	25 do 35 kg	konec maja in junij

NAVADNI RIČEK

(*Camelina sativa* (L.) Crantz)

Koroški

Sorta navadnega rička Koroški izhaja iz dveh populacij iz Mislinjske doline (Holmec) in obrobja Pohorja (Otiški vrh), kjer ga tradicionalno pridelujejo za stiskanje olja. Rastlina je srednje zgodnja in zori v prvi polovici julija. Prvi par pravih listov je močno dlakav. Rastlina je srednje močno razvejana, z dlakavim stebлом in svetlo zelenimi rahlo nazobčanimi listi. Lusk je rumeno obarvan z antocianom, hruškaste oblike in ima dolg kljun. Seme je v tehnološki zrelosti svetlo rjave barve.

Je nezahtevna rastlina, običajno se je ne gnoji dodatno in nima gospodarsko pomembnih škodljivcev.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Riček	Koroški	4 do 6 kg	marec, april

NAVADNA PŠENICA

(*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*)

Gorolka

Gorolka je slovenska sorta pšenice, bela golica, ki doseže povprečno višino rasti od 90 do 105 cm. Za sorto je značilno rdeče, ovalno, dobro nabito, kleno zrnje z odličnimi pekarskimi lastnostmi (A razred). Gorolka je dobro odporna na bolezni in poleganje. Odporna je na dolgotrajni temperaturni stres (visoke temperature) in primerna tudi za pozne setve. V vzhodni Sloveniji dozori v začetku druge dekade julija, v osrednji Sloveniji pa 3 do 4 dni pozneje.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Pšenica	Gorolka	200 do 220 kg	oktober

ČRNA DETELJA

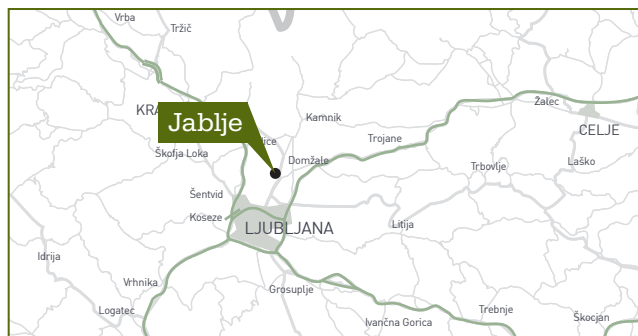
(*Trifolium pratense* L.)

Poljanka

Sorto je leta 1971 požlahtnil dr. Jože Korošec in je najstarejša sorta krmnih rastlin v Sloveniji. Poljanka izhaja iz Kranjske črne detelje. Je diploidna zgodnja sorta, ki odlično dvakrat prezimi. Ima izrazito pokončno rast, s srednje velikimi listi jajčasto podolgovate oblike,

približno polovica listov ima na zgornji strani svetlo pego trikotne oblike. Cveti zelo intenzivno, cvetne glavice so okrogle oblike in rdeče-vijolične barve. Sorta je slabše odporna na pepelasto plesen in srednje odporna na druge glivične bolezni. Po košnji se zelo dobro obrašča predvsem zaradi nizkega položaja koreninskega vratu, ki ostane nepokošen in iz katerega poganjajo mladi brsti. Poleg čistih posevkov in travno-deteljnih mešanic za kratkotrajno rabo je v manjšem deležu zelo primerna tudi za setev v večletnih TDM.

VRSTA	SORTA	SETVENA NORMA kg/ha	ČAS SETVE
Črna detelja	Poljanka	25 do 30 kg	od marca do septembra

Kmetijski inštitut Slovenije

Oddelek za infrastrukturo, raziskave in prenos znanja

Infrastrukturni center Jablje

Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš

T: 01 560 74 00

E: prodaja@kis.si

f facebook.com/kisprodaja/

www.kis.si

